

[Ole Bjørn Kraft.]

villigheds basis, eller at det i det hele ville være muligt for os at gennemføre en virkelig forsvarsordning, der kunne løse disse opgaver, hvis man skulle være afhængig af skiftende stemninger i befolkningen og de lønninger, som staten i den ene eller den anden situation ville blive nødt til at give. Vi er ikke tilhængere af denne ordning og må afvise den. Men ved siden af denne rent saglige begrundelse — jeg skal slet ikke tale om de udgifter, som ville følge af det ærede medlems forslag — er det dog også en ganske pudefuld situation, efter at der i går er blevet truffet en afgørelse, der betyder, at valg skal udskrives, og at den regering, der sidder, ikke behøver at få nogen mistillidsdagsorden, så pludselig at sige, at den rigsdag, der i realiteten står på falderebet, skal vedtage en dagsorden til overfor regeringen. Det minder mig om historien fra den bekendte roman om huset Buddenbrooks om den store købmand, der spørger forsamlingen, som har samlet sig udenfor hans villa, hvad den ønsker, og får det svar, at de vil have en republik, og som, efter at han har svaret: I har jo en republik! — hører det råb: Vi vil have en til! Sådan er det også med det ærede medlem, det var ikke tilstrækkeligt, det, der skete i går.

Bertel Dahlgaard: Jeg må måske erindre om, at jeg i min første tale i dag ikke på nogen måde søgte at udvide debatten til alle de til grund liggende problemer i vor militærpolitiske stilling. Jeg gjorde det ikke, fordi jeg ikke tror på, at vi ved denne lejlighed er i stand til at overbevise hinanden, og jeg gjorde det heller ikke af den grund, at hele forholdet udadtil ligger så alvorligt i øjeblikket, og det har vi jo alle, bortset fra kommunisterne, en vis pligt til at tage hensyn til. Den højtærede forsvarsminister mente jo, det var nødvendigt at drage alle disse til grund liggende principper frem igen, og jeg skal i den anledning rette nogle bemærkninger til ministeren. Jeg forstod på det ærede medlem hr. Harald Petersen, at han godkendte ministeren som en udmærket ordfører for de tre allierede partier ved denne lejlighed, og det var kun rimeligt. Jeg skal svare, så godt jeg kan, på ministerens ytringer, men jeg gør opmærksom på, at hvis ministeren ønsker hele denne linie fortsat i retning af at gå tilbage til de til grund liggende problemer, vil det blive en længere tale, jeg holder, næste gang jeg får ordet.

Den højtærede forsvarsminister mente, at det kunne anvendes som et argument imod

mig, at det radikale venstre for to år siden havde deltaget i en erklæring om, at hvis Danmark angribes, så skal det forsvares. Jeg forstår overhovedet ikke, at der er nogen som helst mening i at drage det frem. Jeg kan ikke tænke mig, at der kan være mennesker, der er så idiotiske, at de ikke mener, at det militær, man er tilhænger af, skal anvendes i et givet øjeblik.

Jeg må endvidere afvise ministerens misfornøjelse med, at jeg nævnte råstofproblemet og -forsyningen. Det kan være rigtigt, at man ikke skal fremdrage det netop i disse tider, men det er meget svært at undgå at fremdrage de kendsgerninger, som foreligger, og som omtrent enhver, og ikke mindst forsvarsministeren, skulle være klar over er det svage punkt i alt, hvad der hedder landets forsvar. Den højtærede minister kan blot oplyse den danske befolkning, hvis han får sin hær på 100 000 mand, om de benzineholdninger, vi på de forskellige tidspunkter må have til forsyninger på det område.

Den højtærede minister mente derefter at finde et argument imod det radikale venstres stilling nu deri, at jeg som indenrigsminister havde del i ansvaret for 1937-ordningen.

Må jeg henlede den højtærede ministers opmærksomhed på den lille kendsgerning, at det radikale venstre i en programudtalelse af 1947 har taget til orde for en omlægning af helt andre linier af den militærordning, vi før havde. Det er selvfølgelig undgået den højtærede ministers opmærksomhed, og man kan heller ikke forlange, at han på sit høje stadi skal blive opmærksom på den slags ting, men jeg skal nu lade sende et eksemplar af den pågældende programudtalelse til ministeren.

Endvidere ville ministeren på det økonomiske område finde et argument overfor mig i dag deri, at det radikale venstre havde været så stærkt tilhænger og forsvarer af den alliancefrie nordiske union, som forhandlede for godt et år siden. Ja, det vedstår jeg den dag i dag. Det er en af de efter min mening mest beklagelige ting i Nordens historie, at det i 1949 ikke lykkedes at nå dertil. Når den højtærede minister i denne forbindelse fremfører, at dér var man indgået på økonomiske forpligtelser til lige så store beløb som Sverige forholdsmæssigt set, må jeg sige, at jeg ved ikke, hvad den højtærede minister lægger i „forholdsmæssigt“. Den højtærede minister oplyste ikke noget om, hvad „forholdsmæssigt“ bestod i, om det f. eks. var efter folketal eller efter nationalindtægt. (*Forsvarsministeren* [Rasmus